

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till kulturnämnden

Datum:
2025-03-14

Diarienummer:
KTN-2025-00089

Handläggare:
Anna Röst

Samrådsyttrande över detaljplan för Framfabriken

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** till plan- och byggnadsnämnden avge upprättat samrådsyttrande avseende detaljplan för Framfabriken

Ärendet

Kulturnämnden har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplan för Framfabriken i samrådsskede 7–28 mars 2025.

Detaljplanen syftar till att ändra den tillåtna markanvändningen så att befintliga verksamheter i byggnaden blir planenliga samt möjliggöra skolverksamhet i form av en gymnasieskola.

Beredning

Ärendet har beretts av avdelning Uppsala konst och kulturarv inom kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen.

Föredragning

Planområdet är beläget i Kvarngärdet, invid Österplan. Det gränsar till Storgatan i nordöst och S:t Persgatan i sydöst. Det utgörs av fastigheten Kvarngärdet 25:3, med en areal på 1 855 kvadratmeter. Framfabriken är en u-formad byggnad i tre våningar som idag inrymmer flera olika verksamheter, bland annat Lilla Teatern, restauranger och utbildningslokaler.

I tjänsteskrivelsen sammanfattas detaljplanens huvuddrag. Handlingarna plankarta och planbeskrivning är bilagda tjänsteskrivelsen. För mer information om detaljplanen hänvisas till denna webbsida: www.uppsala.se/bygga-och-bo/samhallsbyggnad-och-planering/detaljplaner-program-och-omradesbestammelser/hitta-detaljplaner-och-omradesbestammelser/2023/detaljplan-for-framfabriken/

Detaljplanen

Detaljplanen syftar till att ändra den tillåtna markanvändningen så att befintliga verksamheter i byggnaden blir planenliga samt möjliggöra skolverksamhet i form av en gymnasieskola.

Kulturarv inom planområdet

Byggnaden, som idag kallas Framfabriken, uppfördes ursprungligen 1883 som ett I-format ridhus för universitetets behov. 1917 omvandlades byggnaden till cykelfabrik för märket Fram. Efter en brand 1933 tillbyggdes Framfabriken med två ytterligare våningsplan, och en ytterligare länga gav byggnaden dess nuvarande form. För 1933 års tillbyggnad svarade stadsarkitekt Gunnar Leche. Byggnaden uppvisar idag välbevarade drag från de olika byggnadsfaserna exteriört. Interiört finns trapphus med ursprunglig planlösning och detaljer i form av trappräcken. I övrigt är interiören behäftad med flera sekundära ytskikt.

Sedan 1973 bedrivs teaterverksamhet i en del av Framfabriken. Lilla Teatern, som den sedan 1989 heter, är en viktig och central gästspelsscen för scenkonst riktad till förskolor, skolor, barn och familjer

Kulturarv i planförslaget

Ett genomförande av detaljplanen innebär att kulturarvet skyddas genom rivningsförbud samt varsamhetsbestämmelser. Bestämmelserna skyddar byggnadens volym, dess arkitektoniska karaktärsdrag och ursprungliga byggnadsdetaljer, dess kulör samt invändiga trappräcken. Detaljplanen möjliggör en omgestaltning av innergården, där parkeringsplatser kan ersättas av grönyta.

Offentlig konst

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen konstaterar att det inte finns någon byggnadsfast eller lös konst registrerad på fastigheten, men vill påminna fastighetsägaren om att inventera huruvida någon skyddsvärd konst finns i byggnaden och säkerställa att den i så fall inte påverkas negativt.

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningens bedömning

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen bedömer att planen verkar positivt på det kulturarv som Framfabriken utgör. Planen medför ingen förändring av stadsbilden, och den berörda byggnaden, som har kulturhistoriska värden, skyddas genom rivningsförbud och varsamhetsbestämmelser. Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen har således inga invändningar mot planen utan föreslår kulturnämnden att tillstyrka planen, med en påminnelse om vikten av att säkerställa tillgängligheten till Lilla Teatern för dess besökare och verksamhetsbehov.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 10 mars 2025
- Bilaga 1, Förslag till samrådsyttrande över detaljplan för Framfabriken
- Bilaga 2, Plankarta
- Bilaga 3, Planbeskrivning

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Kulturnämnden
YttrandePlan- och byggnadsnämnden
Ert diarienummer: 2023-001843

Samrådsyttrande över detaljplan för Framfabriken

Kulturnämnden har möjlighet att lämna synpunkter på detaljplan för Framfabriken samrådsskede 7-28 mars 2025.

Kulturnämnden bedömer att genomförande av detaljplanen stärker kulturarvet som Framfabriken utgör, genom att den befintliga, kulturhistoriskt värdefulla byggnaden på fastigheten förses med rivningsförbud och varsamhetsbestämmelser. Det är positivt att ett kulturarv som bär på flera olika berättelser om Uppsala som universitetsstad och industristad värnas och fortsatt brukas.

En av de befintliga verksamheterna i Framfabriken är Lilla Teatern, som är en viktig och central gästspelsscen för scenkonst riktad till förskolor, skolor, barn och familjer. Det är positivt att detaljplanen möjliggör en grönyta på gården till Framfabriken, men Kulturnämnden vill påminna om vikten att säkerställa tillgängligheten för besökande till Lilla Teatern. Verksamhetens behov behöver även fortsättningsvis kunna tillgodoses.

Kulturnämnden har inte kännedom om någon byggnadsfast eller lös konst som berörs, men påminner om att fastighetsägaren bör inventera och säkerställa eventuell värdefull konst som kan påverkas av planens genomförande.

Kulturnämnden

Linda Eskilsson
OrdförandeAnna Eriksson
Nämndsekreterare